

SCOPE

eNEWSLETTER O 7. RÁMCOVOM PROGRAME EÚ

NÁRODNÝ KOORDINÁTOR

SOVVA
SLOVENSKÁ ORGANIZÁCIA PRE
VÝSKUMNÉ A VÝVOJOVÉ AKTIVITY

III/2014

VYDÁVA

Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity (SOVVA)

VYDANÉ S PODPOROU

Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pre PŠ7RP

> EDITORIÁL

Vážení čitatelia,

v treťom tohtoročnom a celkovo poslednom vydaní e-newsletteru SCOPE sme pre vás pripravili pohľad na slovenskú vedu za obdobie rokov 2007 až 2013, štatistiku účasti Slovenskej republiky v 7. rámcovom programe z pohľadu podaných projektových návrhov ako aj získaných projektov. Na základe vstupov získaných od členov Podporných štruktúr 7. RP sme tiež spracovali odporúčania pre zvýšenie účasti slovenských vedeckých tímov v Horizonte 2020.

Dovoľte mi týmto poďakovať všetkým vám, našim verným čitateľom, ktorí ste si náš e-newsletter obľúbili, za vašu priazeň. Takisto sa chcem poďakovať všetkým, ktorí aktívne prispievali svojimi článkami do jednotlivých vydaní SCOPE, ako aj kolegom zo Slovenskej organizácie pre výskumné a vývojové aktivity, o.z. za technickú podporu, bez ktorej by vydávanie e-newsletteru nebolo možné.

Na úplný záver vám všetkým prajem príjemné prežitie vianočných sviatkov a úspešný nový rok!

V mene celého tímu SCOPE vám prajem príjemné čítanie.

Ing. Peter BEŇO

> SLOVENSKÁ VEDA V ROKOCH 2007 AŽ 2013

Slovenská veda zaznamenala od roku 2007 viacero veľkých zmien, a to tak na národnej ako aj európskej úrovni. Medzi dve najdôležitejšie môžeme bezpochyby zaradiť to, že sme sa do 7. rámcového programu zapojili hneď od začiatku ako členská krajina a že sme po prvýkrát mohli využívať štrukturálne fondy na podporu výskumu a vývoja, a to v objeme predtým nepredstaviteľnom.

Keď bola v roku 2006 známa podoba nového rámcového programu, tak bolo zrejmé, že oproti svojim predchodcom prináša mnohé veľké zmeny. Okrem podpory základného výskumu prostredníctvom Európskej rady pre výskum (ERC) išlo predovšetkým o podstatné navýšenie rozpočtu, a to až na 53 miliárd €. Cieľom tohto príspevku je na základe štatistických dát poukázať na to, ako sa za toto obdobie slovenský výskum a vývoj zmenili, a to predovšetkým od roku 2007.

INVESTÍCIE DO VEDY V EÚ NA SLOVENSKU

Celkové investície na výskum a vývoj v krajinách EÚ dosiahli v roku 2013 viac ako 273 miliárd €. Od roku 2007 je to celkovo viac ako 1,75 bilióna €. Rozpočet najväčšieho európskeho programu na podporu výskumu a vývoja v tomto období – 7. rámcového programu, tak so svojimi 53 mld. € tvoril len 1/33 celkových investícií do výskumu v EÚ. Len samotné Nemecko investovalo do výskumu v roku 2013 o takmer 30 mld. € viac ako bol celý rozpočet 7. RP.

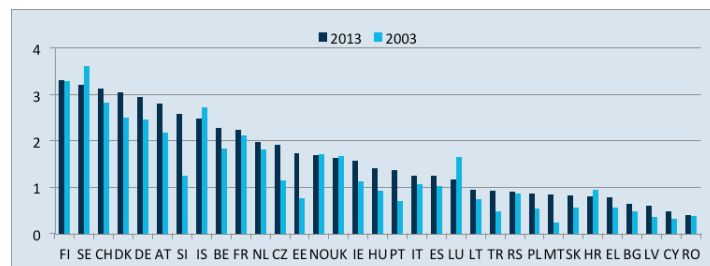
To je mimochodom o 3 mld. € viac, ako je celý rozpočet Horizontu 2020. V EÚ je celkovo až 9 krajín, ktorých investície v rokoch 2007 až 2013 boli vyššie ako rozpočet 7. RP. Na Slovensku sa v sledovanom období investovalo do výskumu a vývoja 2,94 mld. €. V absolútnych číslach pritom prišlo k podstatnému nárastu, a to zo 169 mil. € v roku 2003 a 252 mil. € v roku 2007 na 610 mil. € v roku 2013.

Ak porovnáme investície parity kúpnej sily (PPS - Purchasing Power Standard) v roku 2005, tak máme nárast z 353 mil. € v roku 2003 a 419 mil. € v roku 2007 až na 899 mil. € v roku 2013. V každom prípade sa investície do výskumu na Slovensku viac ako zdvojnásobili.

Vidieť to aj na výdavkoch na obyvateľa, ktoré predstavovali v roku 2007 46,9 €. V roku 2013 to bolo už 112,9 €.

Vo vzťahu k HDP to znamená podiel 0,83 %, pritom v roku 2007 to bolo len 0,45 %, čo je najmenej v histórii. Mimoriadne pozitívny vplyv na investície mali predovšetkým štrukturálne fondy EÚ, ktoré priniesli v predchádzajúcom programovom období až 1,4 mld. €. Napriek tomu, že investície do výskumu rastú, stále zaostávame za ostatnými krajinami EÚ, keď sme na 22. mieste vo výdavkoch na výskum v pomere k HDP. Na celkových investíciách do VaV v EÚ sme sa podieľali len 0,16 %.

Investície do výskumu a vývoja ako % HDP

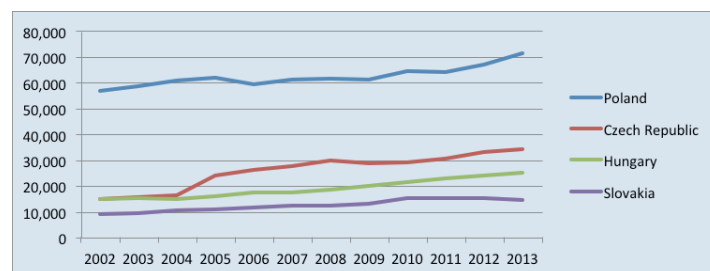

Dáta: Eurostat; Zdroj: SOVVA

INVESTÍCIE DO ĽUDSKÝCH ZDROJOV

V Európe pôsobilo v roku 2013 viac ako 1,72 mil. výskumníkov vo FTE, čo je o pol milióna viac ako v roku 2003 a o 267 tisíc viac ako v roku 2007. Rozdiely v počte medzi jednotlivými krajinami sú priepastné. Kým medzi rokmi 2007 až 2013 pôsobilo v EÚ v priemere 1,59 mil. výskumníkov, tak v nových členských krajinách len 193 tisíc. Len v Nemecku v tomto období pôsobilo 327 tisíc výskumníkov, vo Veľkej Británii 254 tisíc a vo Francúzsku 242 tisíc. Na Slovensku stúpol počet výskumníkov z 9 181 v roku 2003 a 12 354 v roku 2007 na 14 727 na konci sledovaného obdobia. Najvyšší počet sme však dosiahli v roku 2011 – 15 326. Spomedzi nových členských krajín tak máme piaty najvyšší počet výskumníkov v celkových číslach.

Vývoj počtu výskumníkov (vo FTE) v krajinách V4

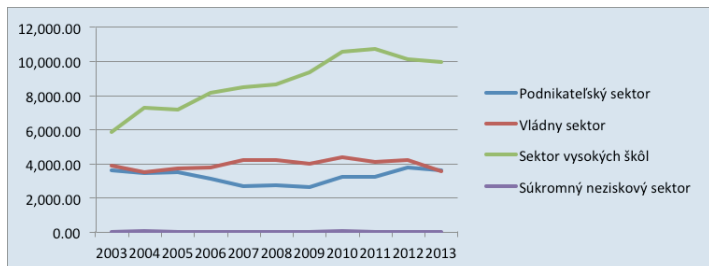

Dáta: Eurostat; Zdroj: SOVVA

Z hľadiska sektorov, v ktorých výskumníci pôsobia, prišlo na Slovensku za posledných 10 rokov k miernemu poklesu v podnikateľskej sfére, a to z 3 651 v roku 2003 na 3 617 v roku 2013. Pritom v roku 2007 bol ich počet o takmer 1 000 nižší. Vo verejnom sektore prišlo v strede sledovaného obdobia

k miernemu nárastu počtu výskumníkov (4 359 v roku 2011) a potom k poklesu takmer až na úroveň z roku 2004. V roku 2013 pôsobil vo verejnom sektore 3 544 výskumníkov vo FTE. Najvyšší nárast sme zaznamenali vo vysokoškolskom sektore, a to z 5 856 v roku 2003 na 8 608 v roku 2007 a na 10 711 v roku 2011. Následne prichádza k poklesu: na 9 968 v roku 2013.

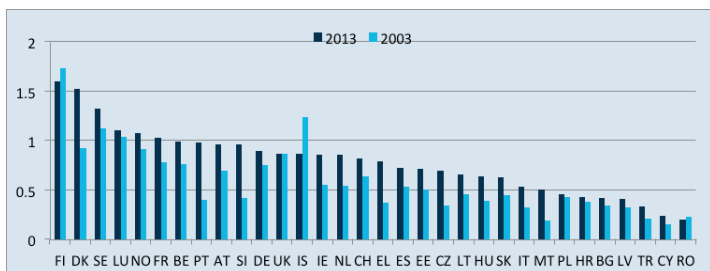
Vývoj počtu výskumníkov (vo FTE) podľa sektoru

Dáta: Eurostat; Zdroj: SOVVA

Priemer EÚ v podiele výskumníkov na celkovej zamestnanosti predstavoval v roku 2013 0,79%. Najlepšie na tom sú už tradične severské štáty – Fínsko (1,6), Dánsko (1,52) a Švédsko (1,32). Slovensko je s 0,63% na 20. mieste. Oproti roku 2003 ide o vzostup o 0,18% a oproti roku 2007 o 0,11%.

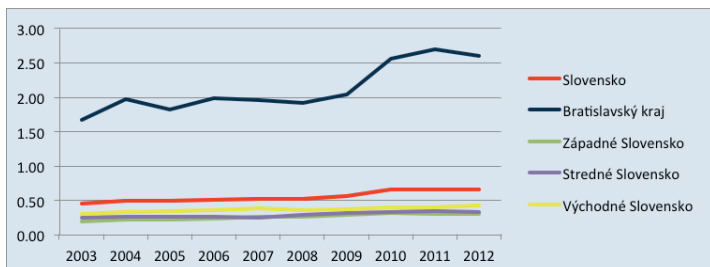
Podiel výskumníkov na celkovej zamestnanosti v %

Dáta: Eurostat; Zdroj: SOVVA

Najvyšší podiel výskumníkov na celkovej zamestnanosti je v Bratislavskom kraji (2,59% v roku 2013), čo predstavuje oproti roku 2003 vzostup o 0,93 percentuálneho bodu. Pritom v roku 2012 to bol podiel ešte o 0,1% vyšší. Zaujímavosťou je, že ide o druhý najvyšší podiel v rámci všetkých regiónov v EÚ. Východné Slovensko dosiahlo podiel 0,43% (o 0,13 viac ako v roku 2003), Stredné Slovensko 0,34% a Západné 0,3%.

Podiel výskumníkov na celkovej zamestnanosti podľa krajov (NUTS 2)

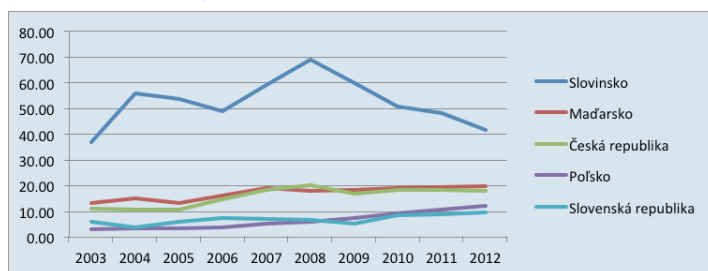

Dáta: Eurostat; Zdroj: SOVVA

PATENTY

Počet patentových prihlášok v EPO predstavoval v EÚ v roku 2012 viac ako 56 684. Ide o takmer 4 000 viac ako v roku 2003. Na druhej strane, najviac patentových prihlášok bolo podaných práve v roku 2007 – 58 156 a odvtedy prichádza k postupnému poklesu. V prepočte na milión obyvateľov EÚ bolo podaných 108 prihlášok. Na Slovensku môžeme naopak sledovať postupný nárast prihlášok, a to z 31 v roku 2003 na 38 v roku 2007 a 51 v roku 2012. Na milión obyvateľov to predstavuje nárast z 5,84 v roku 2003 na 9,58 v roku 2012. V rámci krajín EÚ sme na 20. mieste a aj v porovnaní s okolitými krajinami sme na tom podstatne horšie.

Patentové prihlášky EPO v krajinách V4 a Slovinsku

Dáta: Eurostat; Zdroj: SOVVA

ZÁVERY

Slovenská veda zaznamenala od roku 2007 pomerne veľa zmien. Na mnohých inštitúciách sa vďaka štrukturálnym fondom podarilo vybudovať úplne novú modernú infraštruktúru. Investície do vedy sa viac ako zdvojnásobili. Počet výskumníkov postupne stúpa, tak ako aj počet patentových prihlášok v EPO. Napriek týmto pozitívnym zmenám Slovensko stále zaostáva za priemerom EÚ, ako aj za svojimi susedmi. V zloženom indikátore vedeckej excelentnosti sme na 24. mieste. Celkové investície do vedy sú v porovnaní s Českou republikou a Maďarskom 1,5 až 2-krát nižšie. Za týmito krajinami zaostávame tiež v počte podaných patentových prihlášok. Zaujímavosťou však je, že Bratislavský kraj je v EÚ druhým regiónom s najvyšším počtom výskumníkov na celkovej zamestnanosti.

Mgr.
DANIEL STRAKA

- Národný delegát pre tematickú oblasť Veda v spoločnosti
- Národný kontaktný bod pre tematickú oblasť Socioekonomické a humanitné vedy
- Národný kontaktný bod pre tematickú oblasť Výskumné infraštruktúry
- Styčná kancelária Slovenskej republiky pre výskum a vývoj v Bruseli

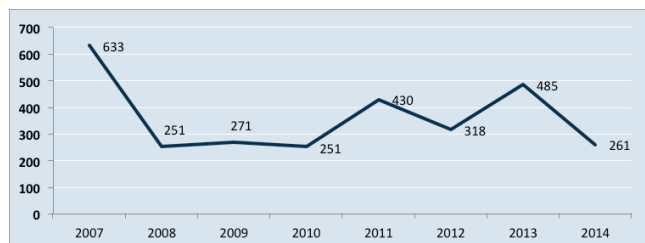
> SLOVENSKÝ VÝSKUM V 7. RÁMCOVOM PROGRAME

Keď bol v roku 2007 oficiálne otvorený nový rámcový program pre výskum, vývoj a demonštračné aktivity označený číslom 7, tak sa stretol s mimoriadnym záujmom slovenských vedcov. V súčasnosti už môžeme začať hodnotenie nášho zapojenia sa do neho, keďže všetky výzvy už boli uzatvorené a finálne údaje zo strany Európskej komisie sú k dispozícii. 7. rámcový program bol prvý, ktorého sme sa zúčastnili ako členský štát EÚ už od jeho začiatku. Rok 2007 bol zároveň rokom, v ktorom sme zaznamenali najvyšší počet účastí vo výzvach. Slovenské inštitúcie sa do nich zapojili celkovo až 633 krát. V nasledujúcich rokoch prišlo k podstatnému poklesu našich účastí, ktorých bolo v rokoch 2008 a 2010 len 251. Opätovný nárast vyvrcholil až v poslednom roku 7. RP, a to 485 participáciami.

V Horizonte 2020 sme ich v prvom polroku 2014 zaznamenali 261. Za najdôležitejšie dôvody vysokej účasti v roku 2007 a následného pádu a stagnácie možno považovať výzvy vyhlásené zo štrukturálnych fondov EÚ, a to najmä kvôli ich vysokej administratívnej náročnosti a vysokého počtu výziev počas celého obdobia. Ďalším dôvodom je, že niektorí z úspešných žiadateľov sa v nasledujúcich rokoch sústredili na riešenie získaného projektu a nepokúšali sa zapájať do ďalšieho.

Posledným môže byť fakt, že niektorí výskumníci proste len „skúsili šťastie“ a keď neuspeli, tak sa už viac do výziev nezapájali.

Vývoj počtu účastí v projektových žiadostiach

Dáta: E-Corda 13/10/2014; Zdroj: SOVVA

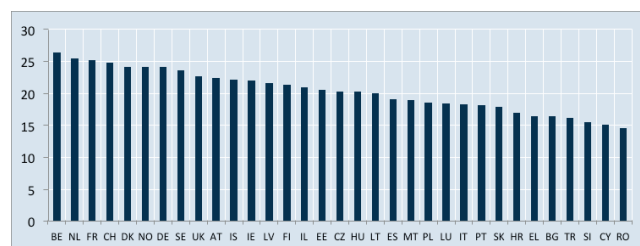
Veľmi slabá účasť v projektových žiadostiach po roku 2007 sa odzrkadlila aj v tom, že v rámci krajín EÚ sme skončili s absolútnym počtom 2 607 podaných účastí v žiadostiach na 22. mieste. Ak však porovnáme národnú kapacitu pre výskum a vývoj a porovnáme našu účasť v žiadostiach s počtom výskumníkov, tak sa Slovensko umiestnilo na poslednom mieste zo všetkých krajín. V priemere sme na jedného výskumníka žiadali 44 151 € a na jednu našu účasť pripadlo 5,41 výskumníka. Pritom priemer EÚ bol 121 853 € na výskumníka a 3,07 výskumníka na jednu účasť.

ÚSPEŠNOSŤ

Celková úspešnosť v podávaní projektov bola v EÚ v 7. RP na úrovni 21,77 %. Najvyššiu úspešnosť zaznamenali dve krajiny Beneluxu – Belgicko (26,34%) a Holandsko (25,51 %). Cez 25 % sa dostalo ešte Francúzsko. To by podporovalo názor, že pri získavaní

projektov je dôležité byť pri zdroji, kde sa o nich rozhoduje. Nejde tak ani o priamy lobbying a ovplyvňovanie výberu projektov, ale o ľahší prístup k informáciám. Naopak, medzi najmenej úspešné krajiny patrí Rumunsko (14,61 %), Cyprus (15,04 %) a Slovinsko (15,56%). Pritom z celkového pohľadu je Cyprus štátom, ktorý vzhľadom na svoju veľkosť a veľkosť svojho výskumu profitoval zo 7. RP najviac. Slovenská republika skončila s úspešnosťou 17,95 % na 22. mieste.

Úspešnosť v % (účasti)

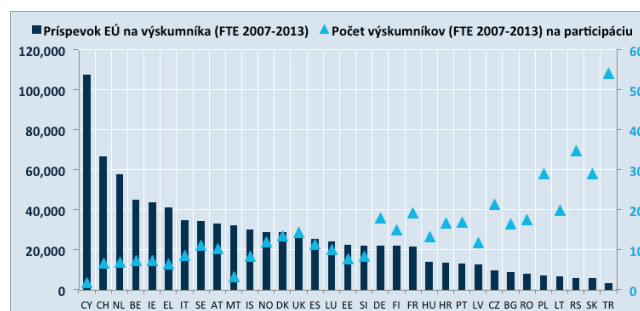

Dáta: E-Corda 13/10/2014; Zdroj: SOVVA

ZÍSKANÉ PROJEKTY A FINANČIE

Z celkového pohľadu najviac finančných prostriedkov získali výskumníci z Nemecka (7,13 mld. €), pred Veľkou Britániou (6,94 mld. €) a Francúzskom (5,14 mld. €). Tieto tri krajiny majú tiež najviac participácií v schválených projektoch. Toto porovnanie, samozrejme, nezohľadňuje veľkosť krajiny a ani veľkosť jej výskumného sektora. Z hľadiska kvalitatívneho porovnania sme použili prepočet získaného príspevku EÚ a počet participácií v projektoch na počet výskumníkov. Skutočnými víťazmi sú tak Cyprus, Švajčiarsko, Holandsko a Belgicko. Slovensko skončilo ako posledná krajina medzi štátmi EÚ, a to s príspevkom EÚ 5 559 € na výskumníka. V počte výskumníkov na jednu participáciu sme skončili na 27. mieste, tesne pred Poľskom. Na jednu účasť pripadá 29,14 slovenských výskumníkov. V Švajčiarsku je to 6,58, v Holandsku 6,85 a v Slovinsku 8,53.

Príspevok EÚ na výskumníka (ročný priemer 2007-2013 vo FTE) a počet výskumníkov na participáciu

Dáta: Eurostat, E-Corda 13/10/2014; Zdroj: SOVVA

Slovenská republika získala celkovo 484 účastí v 387 projektoch.

Celkový rozpočet slovenských účastníkov v projektoch bol 111,45 mil. €, pri príspevku EÚ vo výške 78,415 mil. €. Slovenskí partneri tak dofinancovali približne 30% nákladov na projekty. Z celkového hľadiska sme mali najvyššiu účasť v špecifickom programe Spolupráca, ktorý bol aj najväčší spomedzi všetkých programov. Nasleduje program Kapacity a Ľudia. Veľmi slabú účasť sme mali najmä v programe Myšlienky, kde sme získali len 1 projekt. Pritom v ňom bolo celkovo podporených 5 405 projektov v celej EÚ. Podrobný prehľad slovenských účastí v jednotlivých špecifických programoch a tematických oblastiach prináša nasledujúca tabuľka. Najviac finančných prostriedkov, ako aj najviac účastí sme mali v oblasti Informačných a komunikačných technológií, nanomateriálov a nových materiálov a v oblasti bezpečnosti. Ak však zoberieme do úvahy celkovú rozpočty, tak percentuálne najvyšší podiel sme získali v oblasti bezpečnosti a spoločenských a humanitných vied. Zo všetkých tematických oblastí sa nám podarilo získať viac ako 1 % celkovej alokácie len v rámci špecifického programu Kapacity, a to v Regiónoch znalostí a Regionálnom potenciály.

Slovensko v 7. RP podľa špecifických programov

Tematická oblasť	Počet účastí	Rozpočet SK účastníkov	Príspevok EÚ	Pomer k celkovému rozpočtu (príspevok EK) (%)	Podiel na celkovej participácii (%)
Spolupráca	285	72 127 663,55	50 058 158,72	0,177	0,325
HEALTH	20	6 139 458,94	4 190 685,97	0,087	0,177
KBBE	29	5 891 446,00	4 615 045,60	0,249	0,367
ICT	63	15 105 870,00	11 237 879,00	0,143	0,280
NMP	43	12 148 321,85	8 588 571,90	0,265	0,420
ENERGY	21	9 522 590,00	5 404 021,31	0,317	0,492
ENV	22	3 994 090,48	3 139 095,82	0,183	0,308
Transport	24	3 194 453,71	2 459 149,96	0,108	0,266
SSH	21	3 231 756,67	2 563 472,90	0,442	0,758
SPACE	3	69 011,10	53 055,09	0,007	0,114
SECURITY	26	9 202 376,80	7 207 966,37	0,556	0,678
GA	1	24 288,00	21 656,80	0,007	0,546
JTI	12	3 604 000,00	577 558,00	0,029	0,206
Myšlienka	1	1 155 970,00	1 155 970,00	0,015	0,019
Ľudia	68	15 996 445,31	11 207 987,13	0,235	0,348
Kapacity	105	19 179 896,87	14 361 572,90	0,381	0,551
INFRA	26	4 131 794,47	2 189 640,03	0,143	0,494
SME	29	4 295 788,11	3 162 683,08	0,253	0,318
REGIONS	23	1 722 613,38	1 535 537,05	1,212	2,289
REGPOT	4	5 719 850,82	4 875 977,00	1,291	1,303
SIS	19	2 878 333,39	2 377 745,51	0,824	1,044
COH	0	0,00	0,00	0,000	0,000
INCO	4	431 516,70	219 990,23	0,127	0,287
Euratom	25	2 999 159,57	1 631 622,44	0,456	1,235
Spolu	484	111 459 135,30	78 415 311,19	0,175	0,362

Dáta: E-Corda 13/10/2014; Zdroj: SOVVA

Za jednu slovenskú participáciu v projektoch sme v priemer získali 162 015 €. Vplyv na to má najmä úloha, ktorú slovenský výskumníci zastávali v projektoch. Ako je vidieť v nasledujúcej tabuľke, tak rozdiel medzi priemerným príspevkom pre slovenského partnera a koordinátora je priepastný. Slovenské inštitúcie však koordinovali len 39 projektov, a z toho len 7 výskumných. Ostatné boli buď aktivity zamerané na podporu, spoluprácu alebo projekty v oblasti Marie Curie akcií. Partnerom v projektoch sme boli 445-krát.

Úlohy v projekte

Rok	Počet účastí	Celkový rozpočet SK účastníkov	Príspevok EÚ	Priemerný príspevok EÚ
Koordinátor	39	22 608 577,69	16 050 536,40	411 552,22
Partner	445	88 850 557,61	62 364 774,79	140 145,56
Spolu	484	111 459 135,30	78 415 311,19	162 015,11

Dáta: E-Corda 13/10/2014; Zdroj: SOVVA

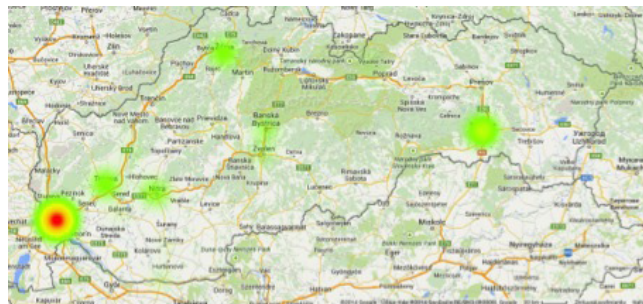
Z hľadiska geografického rozdelenia našej participácie dominuje Bratislavský kraj, v ktorom výskumníci získali viac ako 45,92 mil. €, a to za 281 účastí. Nasleduje Košický kraj a Trnavský kraj. Najhoršie je na tom Prešovský a Trenčiansky kraj. Vplyv na to má aj rozdelenie výskumných kapacít, z ktorých sa viac ako 55% (či technických alebo ľudských) nachádza práve v Bratislavskom kraji.

Geografické rozdelenie slovenských účastí v 7. RP

Kraj	Počet účastí	Celkový rozpočet SK účastníkov	Príspevok EÚ
Bratislavský kraj	281	67 706 009,63	45 922 618,64
Košický kraj	60	15 968 442,71	12 700 469,38
Trnavský kraj	40	9 954 056,71	6 196 997,77
Žilinský kraj	35	6 255 079,82	4 842 301,64
Nitriansky kraj	29	3 908 105,87	3 256 093,60
Banskobystrický kraj	22	2 622 362,00	2 212 307,57
Trenčiansky kraj	9	4 037 873,10	2 613 865,90
Prešovský kraj	8	1 007 205,46	670 656,69
Spolu	484	111 459 135,30	78 415 311,19

Dáta: E-Corda 13/10/2014; Zdroj: SOVVA

Samotná Bratislava získala až 273 participácií, a to za 44,52 mil. €. Mesto Košice má všetky účasti, ktoré sú v rámci kraja. Lepšiu predstavu o geografickom rozdelení našich účastí prináša nasledovná mapa, kde je vidieť 6 základných geografických oblastí – Bratislava, Košice, Trnava, Žilina, Nitra a Banská Bystrica/Zvolen. Treba však uviesť, že oproti Bratislave ide o podstatne nižšie čísla.

Dáta: E-Corda 13/10/2014; Zdroj: SOVVA

Z hľadiska typu účastníkov sú najúspešnejšie súkromné firmy, ktoré získali 25,98 mil. €, a to pred univerzitami s 25,73 mil. € a výskumnými inštitúciami s 21,46 mil. €.

Slovenská účasť v 7. RP podľa typu inštitúcie (PRC – súkromné organizácie komerčné, HES – univerzity a vysoké školy, REC – výskumné organizácie, PUB – verejné organizácie mimo školstva a výskumných organizácií, OTH - ostatné)

Typ	Počet účastí	Celkový rozpočet SK účastníkov	Príspevok EÚ
PRC	150	37 222 844,55	25 982 760,62
HES	149	33 646 052,00	25 737 886,86
REC	122	32 509 119,51	21 469 159,29
PUB	42	6 149 440,67	3 734 170,54
OTH	21	1 931 678,57	1 491 333,88
Spolu	484	111 459 135,30	78 415 311,19

Dáta: E-Corda 13/10/2014; Zdroj:SOVVA

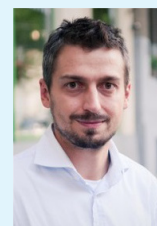
Keby sme brali Slovenskú akadémiu vied ako jednu právnu entitu, tak by bola najúspešnejšou slovenskou inštitúciou v 7.RP. V projektoch participovala celkovo 89 krát a získala príspevok EÚ vo výške 17,13 mil. €. Jednotlivé ústavy však majú vlastnú právnu subjektivitu, a tak vystupujú aj v 7.RP samostatne. Na základe európskych analýz je tak najúspešnejšou slovenskou inštitúciou z pohľadu získaného príspevku EÚ Univerzita Komenského v Bratislave (4,26 mil. €) pred Technickou univerzitou v Košiciach (4,23 mil. €) a Ardaco, a.s. (3,93 mil. €). Z hľadiska počtu participácií v projektoch je najúspešnejšia Slovenská technická univerzita (30). Z hľadiska celkového rozpočtu projektov má najviac Slovenská akadémia vied (bez jednotlivých ústavov), a to 8,25 mil. €.

Najúspešnejšie slovenské inštitúcie v 7.RP

Názov	Počet účastí	Celkový rozpočet SK účastníkov	Príspevok EÚ
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE	26	4 970 193,70	4 266 122,29
TECHNICKÁ UNIVERZITA V KOŠICIACH	18	5 823 281,20	4 233 215,00
Ardaco, a.s.	7	4 922 899,00	3 939 205,60
ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE	23	4 683 900,54	3 785 880,81
UNIVERZITA PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH	8	4 094 118,73	3 513 912,92
SLOVENSKÁ AKADÉMIA VIED	14	8 257 042,86	3 372 385,78
SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE	30	5 706 518,68	3 319 828,02
SLOVENSKÁ ZDRAVOTNÍCKA UNIVERZITA V BRATISLAVE	12	3 774 237,95	2 820 181,21
ÚSTAV INFORMATIKY, SLOVENSKÁ AKADÉMIA VIED	8	4 021 195,00	2 338 804,00
CHEMICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADÉMIE VIED	4	1 941 078,00	1 852 610,00

Dáta: E-Corda 13/10/2014; Zdroj:SOVVA

Keď hodnotíme slovenskú účasť v 7. RP, tak nemôžeme povedať, že šlo o úspešný príbeh. Z analýz nám naopak vyplýva, že Slovensko nie je integrálnou súčasťou európskeho výskumného priestoru. Napriek tomu, že sa počet výskumníkov v posledných rokoch zvyšoval, tak sa to na našej vyššej účasti v 7. RP neprejavilo. Jedným z hlavných faktorov, ktorý našu účasť ovplyvnil, boli štrukturálne fondy EÚ, ktoré v realite priniesli „ľahšie financie“, a to aj napriek tomu, že v porovnaní so 7.RP bola ich implementácia administratívne náročnejšia. To však bol tiež dôvod, ktorý znižoval našu účasť v európskych projektoch. Na európskej úrovni sa zo Slovenska presadzuje len pomerne malá skupina výskumníkov a organizácií, ktorí majú dostatočne vybudované kontakty a väzby na kolegov zo zahraničných inštitúcií. Problémom naďalej ostáva veľmi nízka úspešnosť pri získavaní projektov ERC.

Mgr. DANIEL STRAKA

- Národný delegát pre tematickú oblasť Veda v spoločnosti
- Národný kontaktný bod pre tematickú oblasť Socioekonomické a humanitné vedy
- Národný kontaktný bod pre tematickú oblasť Výskumné infraštruktúry
- Styčná kancelária Slovenskej republiky pre výskum a vývoj v Bruseli

> ODPORÚČANIA PŠ7RP PRE ZVÝŠENIE ÚČASTI V H2020

Podporné štruktúry 7. RP (PŠ7RP) na záver svojej činnosti pripravili niekoľko návrhov na opatrenia a odporúčania, ktoré majú podľa nášho názoru potenciál zvýšiť účasť slovenských subjektov v rámcových programoch Európskej únie, konkrétne v programe Horizont 2020 (H2020). Možno ich rozdeliť do dvoch skupín:

- 1) tie, ktoré sa priamo týkajú rámcových programov a u ktorých predpokladáme, že ich zavedenie do praxe bude mať priamy dopad na účasť v H2020;**
- 2) skupina opatrení, ktoré sa týkajú všeobecných podmienok fungovania vedy v Slovenskej republike v širšom kontexte, a ktorých zavedenie by malo síce sekundárny prínos, ale v aktuálnom stave zabezpečenia vedy ešte dôležitejší a s ešte významnejším dopadom ako prvá skupina odporúčaní.**

1. Odporúčania priamo súvisiace s rámcovými programami:

- pripraviť podporné schémy, ako sme ich poznali zo 7. RP, napr. zavedením ekvivalentu PŠ7RP pre projekty H2020, s cieľom podporovať prípravu výskumných projektových zámerov. Táto podpora by sa mohla týkať čiastočnej úhrady personálnych nákladov, cestovných výdavkov a režijných nákladov, pričom miera príspevku by závisela od úspešnosti projektu (hodnotiaci správa). Dôvodom je, že potenciálne konzorciá sa stretávajú už počas prípravy projektov. Mnohé naše pracoviská však na takéto cesty nemajú finančné prostriedky, a nemôžu sa tak v dostatočnej miere zapojiť do prípravy projektu, zasiahnuť do formulovania cieľov, pracovných etáp a pod.;
- umožniť a podporiť účasť reprezentantov slovenských pracovísk na medzinárodných informačných dňoch, konferenciách, workshopoch a brokerageeventoch (BE), kde sa prezentujú jednotlivé pracoviská, hľadajú projektoví partneri a vytvárajú sa projektové tímy. Na tento účel je vhodné pracoviskám

poskytnúť finančné príspevky na ich účasť a prezentáciu na takýchto podujatiach;

- účasť na informačných dňoch, konferenciách, workshopoch a BE zabezpečiť aj pre NCP a delegátov;
- umožniť delegátom a expertom programových výborov zúčastňovať sa pre-meetingov organizovaných pred programovým výborom, kde je možné dohodnúť sa s reprezentantmi z ostatných krajín na spoločnom postupe pri presadzovaní tém v pracovných programoch;
- vhodným spôsobom lobovať za témy v pracovných programoch jednotlivých výziev, napr. cez technologické platformy;
- pokračovať v zlepšovaní podpory vedeckej obce zo strany NCP a im nadriadených organizácií, ďalej šíriť všeobecnú informovanosť;
- zriadiť kancelárie projektovej podpory (na univerzitách, VŠ, SAV a ďalších inštitúciách), ktoré umožnia vedcom sústrediť sa na vedeckú činnosť a znížia ich administratívnu záťaž;
- vychovávať ľudí, ktorí sú schopní a chcú podávať projektové návrhy;

2. Odporúčania nepriamo súvisiace s rámcovými programami:

- vytvoriť atraktívny spôsob odmeňovania vedecko-výskumných pracovníkov;
- zaviesť flexibilnejšie opatrenia vo verejných výskumných organizáciách a na univerzitách v oblasti odmeňovania zamestnancov a úpravy pracovno-právnych vzťahov;
- zastaviť existenčné zneisťovanie vedeckých pracovníkov, zabezpečiť stabilné financovanie, garancia rozpočtov pravidelných grantových schém;
- zvýšiť financovanie národného výskumu na inštitucionálnej úrovni, ktoré významne zaostáva za jeho potrebami - táto skutočnosť

sa prelieva do celého diania v 7. RP a H2020;

- zabezpečiť dostatočný objem finančných prostriedkov pre poskytovateľov národných vedecko-výskumných grantov;
- detailnejšie definovať priority výskumu pre jednotlivé oblasti a regióny v rámci Slovenska, zabezpečiť ich zosúladenie s prioritami H2020 v národných výskumných programoch;
- zvyšovať úroveň excelentnosti národného výskumu;
- podporovať špičkových vedeckých pracovníkov. Podporovať existujúce vedecké tímy a excelentných vedeckých pracovníkov, okolo ktorých sa koncentruje nová, ale aj existujúca generácia vedeckých pracovníkov. Vytvoriť prostredie, ktoré dokáže prilákať špičkových zahraničných vedcov vo vybraných oblastiach výskumu na Slovensko;
- zabrániť odchodu mladých vedeckých pracovníkov do zahraničia a podporovať ich reintegráciu zo zahraničia. Vytvoriť programy, ktoré budú naplňať tento cieľ;
- podporovať reintegráciu skúsených vedcov zo zahraničia;
- uhrádzať príspevky organizáciám v medzinárodných sieťach a konzorciách, profesijných združeniach a pod., čím sa zvyšuje šanca získať relevantné kontakty pre spoluprácu a prezentovať sa v medzinárodnom prostredí. Mnohé naše organizácie nemajú finančné prostriedky na úhrady takýchto poplatkov, čo ich častokrát vylučuje z účasti na projektoch;
- zmeniť systém hodnotenia aktivít spojených s prípravou projektov na vysokých školách a SAV, dať im váhu prinajmenšom ako publikáciám;
- nad rámec existujúcich možností podporovať najlepšie vedecko-výskumné organizácie;
- znížiť prebujnenú administratívnu záťaž spojenú s podávaním a riešením

národných projektov – i projektov ŠF. V snahe zabrániť nesprávnemu resp. nelegálnemu kroku, je systém vopred zviazaný pravidlami, zákazmi, reguláciami, správami a vykazovaním v takej miere, že je takmer nefunkčný. Činnosti s tým spojené zaberajú neúmerne veľa (produktívneho) pracovného času výskumných pracovníkov, s negatívnym vplyvom na ich pracovný entuziazmus. Odporúčame výrazne zjednodušiť pravidlá, avšak pri ich porušení, dôsledne postihovať zodpovedných (napr. zákazom podávať žiadosti o projekty počas istého obdobia a pod.);

Samozrejme, sme si vedomí, že tieto odporúčania nepredstavujú konečnú množinu. Pokúsili sme sa však identifikovať tie, ktoré považujeme za zásadné a bez zmeny ktorých bude dosahovanie lepších výsledkov v programe H2020 veľmi náročné až nemožné.

Na základe odporúčaní členov Podporných štruktúr 7. RP spracoval:

Ing.
Peter BEŇO

- Národný koordinátor NCP pre 7. RP
- Národný kontaktný bod pre právne a finančné otázky pre 7. RP a HORIZONT 2020
- Národný kontaktný bod 7. RP pre tematickú oblasť Bezpečnosť
- Národný kontaktný bod 7. RP pre JRC
- Národný kontaktný bod HORIZONT 2020 pre tematickú oblasť Bezpečné spoločnosti – ochrana slobody a bezpečnosti Európy a jej občanov

> OBSAH

2_ EDITORIÁL

3_ Slovenská veda v rokoch 2007 až 2013

5_ Slovenský výskum v 7. rámcovom programe

8_ Odporúčania PŠ7RP pre zvýšenie účasti v H2020

10_ Obsah

11_ Tiráž

SCOPE

eNEWSLETTER O 7. RÁMCOVOM PROGRAME EÚ

III/2014

VYDÁVA

Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity (SOVVA)

VYDANÉ S PODPOROU

Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pre PŠ7RP

VYDÁVA:

Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity (SOVVA)

VYDANÉ S PODPOROU

Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pre PŠ7RP

VYDAL:

Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity, o.z. (SOVVA)
Štefánikova 19, 811 05 Bratislava

REDAKČNÁ RADA:

Ing. Peter Beňo

Ing. Monika Petraninová
RNDr. Dušan Janičkovič

AUTORI PRÍSPEVKOV:

Ing. Peter Beňo
Mgr. Daniel Straka
Členova PŠ7RP (NCP- Národné kontaktné body/ ND- Národní delegáti)

FOTOGRAFIE:

Z archívov autorov príspevkov, web

ZOSTAVIL:

Ing. Monika Petraninová
Ing. Peter Beňo

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

gooseberry, s. r. o.

KOREKTÚRY:

Mária Tallová

KONTAKT:

e-mail: scope@sovva.sk
tel.: 0918 378 550, 0911 766 311

UZÁVIERKA: 30. 11. 2014

NEPREDAJNÉ